KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia […] r.
COM(2008) 442/4

2008/xxxx (CNS)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej i (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) w celu ustanowienia programu „owoce w szkole”

(przedstawiony przez Komisję)

{SEC(2008) 2225}
{SEC(2008) 2226}

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1182/2007 ustanawiające przepisy szczegółowe dotyczące sektora owoców i warzyw przewiduje szeroko zakrojoną reformę sektora owoców i warzyw mającą na celu promowanie konkurencyjności i ukierunkowania tego sektora na rynek oraz lepsze dostosowanie go do zreformowanej wspólnej polityki rolnej (WPR). Jednym z kluczowych celów zreformowanego systemu jest odwrócenie spadkowej tendencji w konsumpcji owoców i warzyw.

Cele WPR określone w art. 33 Traktatu obejmują stabilizację rynków, zapewnienie dostępności dostaw i zagwarantowanie konsumentom dostaw w rozsądnych cenach. Zapewnienie pomocy Wspólnoty w ramach programu „owoce w szkole" polegającego na dostarczaniu owoców, warzyw i bananów uczniom w placówkach oświatowych przyczyni się do realizacji tych celów. Ponadto program powinien zachęcić młodych konsumentów do spożywania owoców i warzyw.

W związku z powyższym ogólnym celem programu „owoce (i warzywa) w szkole" na poziomie UE jest zapewnienie ram politycznych i finansowych dla inicjatyw państw członkowskich mających na celu trwałe zwiększenie udziału owoców i warzyw w żywieniu dzieci w wieku, w którym kształtują się ich nawyki żywieniowe. Będzie to stanowiło inwestycję w przyszłość pomagając w unikaniu lub ograniczaniu wydatków na leczenie chorób wynikających z ubogiej diety. Ponadto pozytywny wpływ na konsumpcję może przyczynić się do realizacji celów WPR.

W związku z tym, że otyłość jest problemem zwłaszcza grup w niekorzystnej sytuacji społecznej, program „owoce w szkole" będzie miał również korzystny wpływ społeczny poprzez redukcję nierówności w sferze zdrowotnej.

Znaczenie konsumpcji owoców i warzyw jako elementu zdrowej diety podkreślone jest w białej księdze Komisji „Strategia dla Europy w sprawie zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością", która uwypukla potrzebę spójnych działań na poziomie europejskim i zwraca uwagę na rolę, jaką WPR mogłaby odegrać w kształtowaniu europejskiej diety, a zwłaszcza w zwalczaniu otyłości i nadwagi. Stwierdza ona, że „*stworzenie schematu udostępniania owoców w szkołach […] stanowiłoby istotny krok we właściwym kierunku*". W tym kontekście art. 152 ust. 1 Traktatu wymaga zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego przy określaniu i realizowaniu wszystkich polityk Wspólnoty.

Przy zatwierdzaniu reformy wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw, Rada wydała następującą deklarację: *„Ze względu na wyraźny wzrost otyłości uczniów, na który zwrócono uwagę w ostatnio opublikowanej białej księdze Komisji […] Rada zwraca się do Komisji o jak najszybsze przygotowanie wniosku dotyczącego programu „owoce dla uczniów" na podstawie oceny skutków regulacji w zakresie korzyści, wykonalności i kosztów administracyjnych".*

W swoim sprawozdaniu w sprawie projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2008 Parlament Europejski „*ponownie podkreśla swoje zaangażowanie w odpowiednie dofinansowanie z budżetu środków przeznaczonych na owoce i warzywa w szkołach […] wyraża swoje zdumienie faktem, że Rada nie zrealizowała swoich politycznych zobowiązań […] i nie stworzyła nowej linii budżetowej ani rezerwy w budżecie w oczekiwaniu na ustanowienie podstawy prawnej*; *i wzywa Komisję do przedłożenia wniosku legislacyjnego w tej sprawie, zgodnie z konkluzjami Rady ds. Rolnictwa z czerwca 2007 r.".*

Zgodnie ze zobowiązaniem podjętym w celu poprawy jakości regulacji prawnych Komisja oceniła skutki czterech możliwych wariantów dla programu „owoce w szkole”: „*status quo*” obejmujący niepodejmowanie żadnych dodatkowych działań przez Wspólnotę; „tworzenie sieci kontaktów” obejmujące wymianę doświadczeń i dzielenie się wiedzą specjalistyczną oraz działania w zakresie informacji i komunikacji; „działania wspierające” obejmujące inicjatywy na rzecz promowania konsumpcji owoców i warzyw w szkołach przy dostarczaniu produktów wyłączonych z finansowania unijnego; „główne inicjatywy” ustanawiające jedne, elastyczne ramy unijne na rzecz dostarczania uczniom produktów, monitorowania i oceny oraz środków towarzyszących. Ocena skutków wykazała, że „główne inicjatywy” (wariant 4) wydaje się najodpowiedniejszy do osiągnięcia wyznaczonych celów.

W tym kontekście Komisja proponuje ustanowienie programu „owoce w szkole”, który w celu maksymalnej skuteczności łączy trzy warianty we wzajemnie wspierający się pakiet. Zawiera on następujące elementy:

– **bezpłatną dystrybucję owoców i warzyw** w szkołach (jako część wariantu „główne inicjatywy”). Należy przyznać pomoc Wspólnoty na współfinansowanie dostaw owoców i warzyw uczniom głównie w grupie wiekowej 6-10 lat w placówkach oświatowych (szkołach) oraz związane z tym działania logistyczne oraz monitorowanie i ocenę. W tym celu proponuje się przyznanie środków budżetowych w całkowitej kwocie 90 mln EUR na mocy tytułu I rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007. Pozwoliłoby to na rozszerzenie istniejącego programu „owoce w szkole” w niektórych państwach członkowskich i na ustanowienie takich programów w państwach członkowskich, które ich nie posiadają często z powodu ograniczonych środków budżetowych.
  Stawka współfinansowania ze strony Wspólnoty wynosiłaby 50 % i 75 % w regionach objętych celem konwergencji.

– **środki towarzyszące**: zobowiązanie państw członkowskich, na poziomie krajowym lub regionalnym, do przygotowania strategii we współpracy z organami odpowiedzialnymi za opiekę zdrowotną i kształcenie oraz przy zaangażowaniu przedstawicieli danej branży i grup interesów. Strategia ta powinna określać, w jaki sposób najlepiej realizować program „owoce w szkole” i włączyć go do programu nauczania. Jednym z elementów realizacji programu byłoby zobowiązanie do podkreślenia zaangażowania w niego UE. Środki towarzyszące będą finansowane przede wszystkim ze środków krajowych;

– **tworzenie sieci kontaktów**, aby zachęcać do wymiany informacji i dzielenia się wiedzą między podmiotami zaangażowanymi w program „owoce w szkole” oraz podnosić świadomość społeczną (jak przedstawiono w wariancie 2 „tworzenie sieci kontaktów”). Ten przydział środków powinien wynosić 1,3 mln EUR;

– **promowanie produktów rolnych**, które może być wspierane w ramach promowania produktów rolnych przez UE (jak przedstawiono w wariancie 3 „działania wspierające”). W szczególności państwa członkowskie mogłyby wykorzystać te ramy do przeprowadzenia koniecznych działań wspierających mających na celu podnoszenie świadomości na temat dobroczynnych skutków spożywania owoców i warzyw. Niedawna reforma sektora owoców i warzyw zwiększyła przybliżony budżet na promowanie tych produktów o 6 mln EUR;

– **monitorowanie i ocenę.** W celu ustalenia solidnych danych dla dalszych badań nad skutecznością programu „owoce w szkole” w jego różnych wariantach oraz w celu wymiany „najlepszych praktyk”, monitorowanie i ocena powinny stanowić integralną część programu UE.

Wszystkie programy powinny konsekwentnie zawierać trzy elementy:

- bezpłatną dystrybucję owoców (i/lub warzyw) w placówkach oświatowych (szkołach),
- serię środków towarzyszących,
- monitorowanie i ocenę.

Do wniosku załączona jest ocena skutków przygotowana przez międzyresortową grupę do zapewniania zgodności między odpowiednimi politykami Wspólnoty.

2008/xxxx (CNS)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej i (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku") w celu ustanowienia programu „owoce w szkole"

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 36 i 37,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego[1],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1182/2007[2] ustanawiające przepisy szczegółowe dotyczące sektora owoców i warzyw przewiduje szeroko zakrojoną reformę sektora owoców i warzyw mającą na celu promowanie konkurencyjności i ukierunkowania tego sektora na rynek oraz lepsze dostosowanie go do zreformowanej wspólnej polityki rolnej (WPR). Jednym z kluczowych celów zreformowanego systemu jest odwrócenie spadkowej tendencji w konsumpcji owoców i warzyw.

(2) Cele WPR określone w art. 33 Traktatu obejmują stabilizację rynków, zapewnienie dostępności dostaw i zagwarantowanie konsumentom dostaw w rozsądnych cenach. Zapewnienie pomocy Wspólnoty w ramach programu „owoce w szkole" polegającego na dostarczaniu owoców, warzyw i bananów uczniom w placówkach oświatowych przyczyni się do realizacji tych celów. Ponadto program powinien zachęcić młodych konsumentów do spożywania owoców i warzyw, a co za tym idzie zwiększyć ich konsumpcję w przyszłości wspierając w ten sposób generowanie dochodów w rolnictwie, co jest również celem WPR. Dodatkowo na mocy art. 35 lit. b) Traktatu w ramach wspólnej polityki rolnej mogą być przewidziane wspólne działania, takie jak program „owoce w szkole", na rzecz zwiększania poziomu konsumpcji niektórych produktów.

(3) Ponadto art. 152 ust. 1 Traktatu wymaga zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego przy określaniu i realizacji wszystkich polityk Wspólnoty.

---

[1] Dz.U. C [...] z […], s. […].
[2] Dz.U. L 273 z 17.10.2007, s. 1.

Oczywiste korzyści zdrowotne programu „owoce w szkole” są aspektami, które należy uwzględnić przy wdrażaniu WPR.

(4) W tym kontekście znaczenie konsumpcji owoców i warzyw jako elementu zdrowej diety podkreślone jest w białej księdze Komisji „Strategia dla Europy w sprawie zagadnień zdrowotnych związanych z odżywianiem, nadwagą i otyłością”, która uwypukla potrzebę spójnych działań na poziomie europejskim i zwraca uwagę na rolę, jaką WPR mogłaby odegrać w kształtowaniu europejskiej diety, a zwłaszcza w zwalczaniu otyłości i nadwagi. Stwierdza ona, że „stworzenie schematu udostępniania owoców w szkołach […] stanowiłoby istotny krok we właściwym kierunku”.

(5) Przyjmując rozporządzenie (WE) nr 1182/2007 Rada wydała następującą deklarację: „Ze względu na wyraźny wzrost otyłości uczniów, na który zwrócono uwagę w ostatnio opublikowanej białej księdze Komisji […] Rada zwraca się do Komisji o jak najszybsze przygotowanie wniosku dotyczącego programu „owoce dla uczniów” na podstawie oceny skutków regulacji w zakresie korzyści, wykonalności i kosztów administracyjnych”.

(6) Należy zatem przyznać pomoc Wspólnoty na współfinansowanie dostaw uczniom w placówkach oświatowych pewnych zdrowych produktów sektorów owoców i warzyw, przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów, a także na związane z tym koszty logistyki, dystrybucji, sprzętu, komunikacji, monitorowania i oceny. Komisja powinna określić warunki programu.

(7) Aby zapewnić właściwe wdrożenie programu „owoce w szkole”, na poziomie krajowym lub regionalnym, państwa członkowskie, które chcą z niego skorzystać powinny najpierw przygotować krajową strategię. Powinny również zapewnić środki towarzyszące konieczne, aby program był skuteczny.

(8) Aby nie ograniczać ogólnego wpływu podobnych środków krajowych, państwa członkowskie powinny również mieć prawo do przyznawania dodatkowej pomocy krajowej na dostawy produktów i powiązane koszty oraz środki towarzyszące, a wspólnotowy program „owoce w szkole” nie powinien naruszać żadnych innych odrębnych krajowych programów dostarczania owoców do szkół, które są zgodne z prawodawstwem wspólnotowym. Jednak, aby zapewnić praktyczne skutki programu wspólnotowego, nie powinien on zastępować obecnego finansowania krajowych programów dostarczania owoców do szkół lub innych programów dystrybucji obejmujących owoce w szkołach.

(9) Aby zapewnić należyte zarządzanie finansami należy przewidzieć określony pułap pomocy Wspólnoty i maksymalne stawki współfinansowania, a wkład finansowy Wspólnoty do programu należy dodać do wykazu środków kwalifikujących się do finansowania z EFRG określonego w art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej[3].

---

[3] Dz.U. L 209 z 11.08.2005, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1437/2007 (Dz.U. L 322 z 7.12.2007, s. 1).

(10) Aby zapewnić czas na bezproblemowe wdrożenie programu, powinien on być stosowany od roku szkolnego 2009/2010. Po trzech latach należy przygotować sprawozdanie na jego temat.

(11) Aby program był skuteczniejszy, Wspólnota powinna mieć możliwość finansowania środków dotyczących informowania, monitorowania i oceny mających na celu podnoszenie świadomości społecznej na temat programu „owoce w szkole" i jego celów oraz związanych z nim środków dotyczących tworzenia sieci kontaktów, nie naruszając jego uprawnień do współfinansowania, na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 3/2008 z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych na rynku wewnętrznym i w krajach trzecich[4], koniecznych środków towarzyszących mających na celu podnoszenie świadomości na temat dobroczynnych skutków spożywania owoców i warzyw.

(12) Przepisy rozporządzenia (WE) nr 1182/2007 zostały włączone do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007[5] i obowiązują od dnia 1 lipca 2008 r. na mocy rozporządzenia (WE) nr 361/2008[6].

(13) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 1234/2007,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1
Zmiana rozporządzenia (WE) nr 1290/2005

W art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 dodaje się następującą lit. f):

„f) wkład finansowy Wspólnoty do programu „owoce w szkole", o którym mowa w art. 103ga ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007(*).

(*) Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1."

Artykuł 2
Zmiana rozporządzenia (WE) nr 1234/2007

W rozporządzeniu (WE) nr 1234/2007 wprowadza się następujące zmiany:

(1) Sekcja IVa rozdziału IV tytułu I części II otrzymuje brzmienie:

a) Po art. 103g dodaje się podsekcję IIa w brzmieniu:

---

4 Dz.U. L 3 z 05.01.2008, s. 1.
5 Dz.U. L 299 z 16.11.2007, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr …/2008 (Dz.U. L […] z [...]2008, s. […].).
6 Dz.U. L 121 z 7.5.2008, s. 1.

„PODSEKCJA IIA
PROGRAM „OWOCE W SZKOLE”

Artykuł 103ga

Pomoc na dostarczanie uczniom owoców, warzyw i bananów

1. Na warunkach określonych przez Komisję od roku szkolnego 2009/2010 przyznawana będzie pomoc Wspólnoty na dostawy uczniom w placówkach oświatowych pewnych, określonych przez Komisję produktów sektorów owoców i warzyw, przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów, a także na związane z tym koszty logistyki, dystrybucji, sprzętu, komunikacji, monitorowania i oceny.

2. Państwa członkowskie, na poziomie krajowym lub regionalnym, które chcą skorzystać z tego programu powinny najpierw przygotować krajową strategię dotyczącą jego wdrażania. Powinny również zapewnić środki towarzyszące konieczne, aby program był skuteczny.

3. Pomoc Wspólnoty, o której mowa w ust. 1 nie może:

   a) przekroczyć kwoty 90 mln EUR na rok szkolny,

   b) przekroczyć 50 % kosztów dostaw i związanych z nimi kosztów, o których mowa w ust. 1, lub 75 % takich kosztów w regionach kwalifikujących się na podstawie celu konwergencji,

   c) pokrywać kosztów innych niż koszty dostaw i związane z nimi koszty, o których mowa w ust. 1, oraz

   d) być stosowana do zastępowania obecnego finansowania wszelkich istniejących krajowych programów dostarczania owoców do szkół lub innych programów dystrybucji w szkołach obejmujących owoce.

   Cel konwergencji oznacza cel działania na rzecz najmniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym dotyczącym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.,

4. Państwa członkowskie mogą, w uzupełnieniu do pomocy Wspólnoty, przyznawać pomoc krajową na dostawy produktów i związane z nimi koszty, o których mowa w ust. 1. Mogą również przyznawać pomoc krajową na finansowanie środków towarzyszących, o których mowa w ust. 2.

5. Wspólnotowy program „owoce w szkole” nie narusza żadnych innych odrębnych krajowych programów dostarczania owoców do szkół, które są zgodne z prawodawstwem wspólnotowym.

6. Na mocy art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 Wspólnota może również finansować środki dotyczące informowania, monitorowania i

oceny związane z programem „owoce w szkole”, w tym dotyczące podnoszenia świadomości społecznej na temat tego programu i związane z nim środki dotyczące tworzenia sieci kontaktów.”;

b) przed art. 103h dodaje się nagłówek w brzmieniu:

„PODSEKCJA III
PRZEPISY PROCEDURALNE”

c) w art. 103h dodaje się następującą literę:

„f) przepisy dotyczące programu „owoce w szkole”, o którym mowa w art. 103ga, w tym wykaz przedmiotowych produktów, rozdzielenie pomocy między państwami członkowskimi, zarządzanie finansowe i budżetowe oraz powiązane koszty, krajowe strategie, środki towarzyszące oraz środki dotyczące informowania, monitorowania i oceny oraz środki dotyczące tworzenia sieci kontaktów.”

(2) W art. 180 akapit drugi po „103e” dodaje się „103ga”.

(3) W art. 184 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) przed dniem 31 sierpnia 2012 r. Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w sprawie stosowania programu „owoce w szkole”, o którym mowa w art. 103ga, uzupełnione, w stosownych przypadkach, przez odpowiednie propozycje. Sprawozdanie powinno w szczególności skoncentrować się na zakresie, w jakim program promował ustanowienie dobrze funkcjonujących programów „owoce w szkole” w państwach członkowskich oraz na wpływie programu na poprawę nawyków żywieniowych dzieci.”

Artykuł 3
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH

1.	LINIA BUDŻETOWA: 05 02 08 12 (linia, którą należy utworzyć) 05 08 09	ŚRODKI: – p.m. (2008) 2 mln EUR (WPB 2009)
2.	TYTUŁ: Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej i (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku") w celu ustanowienia programu „owoce w szkole"	
3.	PODSTAWA PRAWNA: Artykuły 36 i 37 Traktatu	
4.	CELE: Dostarczanie owoców, warzyw i bananów uczniom w placówkach oświatowych, co może spowodować wzrost ich konsumpcji w przyszłości i pomóc w stabilizacji rynków.	

5.	SKUTKI FINANSOWE	OKRES 12 MIESIĘCY (mln EUR)	BIEŻĄCY ROK BUDŻETOWY 2008 (mln EUR)	KOLEJNY ROK BUDŻETOWY 2009 (mln EUR)
5.0	WYDATKI – PONIESIONE Z BUDŻETU WE (REFUNDACJE/SKUP INTERWENCYJNY) – WŁADZE KRAJOWE – INNE	+91,3	–	–
5.1	DOCHODY – ZASOBY WŁASNE WE (OPŁATY WYRÓWNAWCZE/NALEŻNOŚCI CELNE) – KRAJOWE	–	–	–

		2010	2011	2012	2013
5.0.1	SZACOWANE WYDATKI	+91,3	+91,3	+91,3	+90,3
5.1.1	SZACOWANE DOCHODY	–	–	–	–

5.2	METODA OBLICZENIOWA: –	
6.0	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PRZEWIDZIANYCH W ODPOWIEDNIM ROZDZIALE BIEŻĄCEGO BUDŻETU?	~~TAK~~ NIE
6.1	CZY PROJEKT MOŻE BYĆ FINANSOWANY POPRZEZ PRZESUNIĘCIE POMIĘDZY ROZDZIAŁAMI BIEŻĄCEGO BUDŻETU?	~~TAK~~ NIE
6.2	CZY WYMAGANY BĘDZIE BUDŻET DODATKOWY?	~~TAK~~ NIE
6.3	CZY ŚRODKI BĘDZIE TRZEBA PRZEWIDZIEĆ W KOLEJNYCH BUDŻETACH?	TAK ~~NIE~~

UWAGI:

1)	Dostawa produktów	90 mln EUR
2)	Tworzenie sieci kontaktów	
	2010 – 2011 – 2012	= 1 mln EUR
	+ doroczna konferencja (co roku)	= 0,3 mln EUR